NORAKSTS
Lieta Nr. A42688107
A 42-4341-08/21

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā, 2008.gada 5.decembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Petrovska,

piedaloties pieteicējas politisko partiju apvienības „Zaļo un zemnieku savienība" pilnvarotajam pārstāvim *J.N.*,
atbildētāja Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pilnvarotajai pārstāvei Ilzei Draveniecei,

atklātā tiesas sēdē 2008.gada 14.novembrī Rīgā, Antonijas ielā 6, izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc politisko partiju apvienības „Zaļo un zemnieku savienība" pieteikuma par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka 2007.gada 22.novembra lēmuma Nr. 1/10863 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Administratīvajā rajona tiesā 2007.gada 21.decembrī saņemts politisko partiju apvienības „Zaļo un zemnieku savienības" (turpmāk – pieteicēja) pieteikums par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (turpmāk – atbildētājs vai KNAB) 2007.gada 22.novembra lēmuma Nr.1/10863 (turpmāk – Lēmums) atcelšanu.

2007.gada 28.decembrī ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta.

[2] No lietas materiāliem secināms, ka:

[2.1] 2007.gada 29.augustā KNAB Politisko organizāciju finansēšanas kontroles galvenā speciāliste saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 246.pantu sastādīja pieteicējai administratīvo pārkāpumu protokolu RD Nr.000271 par to, ka pieteicēja, norādot nepatiesas ziņas vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā, kā arī pieņemot neatļautu dāvinājumu (ziedojumu) un neievērojot priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumu ir pārkāpusi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma $8.^{2}$panta otro daļu un $8.^{4}$panta pirmo daļu.

[2.2] 2007.gada 5.septembrī pieteicēja sniedza KNAB paskaidrojumu par administratīvā pārkāpuma protokolu RD Nr. 000271.

[2.3] 2007.gada 10.septembrī KNAB Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļas vadītāja saskaņā ar LAPK 244.pantu, 32.panta otro daļu, 22.pantu, 35.pantu, 272.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu un Administratīvā procesa likuma 66.pantu ar lēmumu Nr.870/1-24/122 nolēma par nepatiesu ziņu norādīšanu vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā, par neatļautu dāvinājumu (ziedojumu) pieņemšanu, par

priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumu neievērošanu saukt pieteicēju pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.[34]panta pirmās un trešās daļas, kā arī saskaņā ar LAPK 35.pantu un ievērojot Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 8.[4]panta pirmajā daļā noteiktā vēlēšanu izdevumu limita pārsniegumu, uzlikt naudas sodu LAPK 166.[34]panta trešās daļas sankcijas ietvaros, piemērojot naudas sodu 500 latu apmērā.

Vienlaicīgi saskaņā ar LAPK 40.pantu pieteicējai uzlika pienākumu iesniegt precizētu vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju trīsdesmit dienu laikā no dienas, kad izsniegts lēmums.

[2.4] Minēto 2007.gada 10.septembra KNAB Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļas vadītāja lēmumu Nr.870/1-24/122 pieteicēja apstrīdēja atbildētājam, kurš ar Lēmumu to atstāja spēkā, bet pieteicējas iesniegumu noraidīja.

[3] Nepiekrītot atbildētāja Lēmumam pieteicēja iesniedza pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā. Savā pieteikumā pieteicēja norāda, ka:

[3.1] deklarācijā norādījusi patiesas ziņas, izņemot administratīvā procesā iestādē neapstrīdētus izdevumus 1998,64 latu apmērā, kā arī tai atļauto vēlēšanu izdevumu limitus nav pārsniegusi;

[3.2] pieteicēja norāda, ka atbildētājs apstrīdēto Lēmumu pieņēmis bez apvienību veidojošo politisko organizāciju ikgadējās finansiālās darbības deklarācijas un gada pārskata par 2006.gadu pārbaudes atbilstībai Politisko partiju finansēšanas likumam;

[3.3] pieteicēja uzsver, ka jau 2007.gada 5.septembra paskaidrojumā par administratīvā pārkāpuma protokolu RD Nr. 000271 nepastāvējis strīds par faktu, ka pieteicējas vēlēšanu ienākumu un izdevumu deklarācijā norādītais vēlēšanu izdevumu limits 259 076,38 lati nesasniedz tai atļauto vēlēšanu izdevumu limitu 279 631,20 latus vismaz par 20 554,82 latiem, ko veido šo protokolā norādīto summu starpība, proti, Ls 279 631,20 - Ls 259 076,38= Ls 20 554,82;

[3.4] pieteicēja atzīst, ka tai nav konceptuālu iebildumu pret pārbaudē konstatētajiem un protokolā RD Nr. 000271 iekļautajiem pieteicēja dāvinātāju (ziedotāju) apmaksātajiem priekšvēlēšanu reklāmas izdevumiem 1998,64 latu apmērā; tādējādi pārsniegtā atļauto vēlēšanu izdevumu summa svārstās tikai ap 1352,14 latiem, un ir tieši atkarīga no:

1. veida, kādā atbildētājs aprēķinājis summu 20 650,36 latu apmērā protokolā RD Nr. 000271 un apstrīdētajā Lēmumā, fiziskas personas *A.L.* publikāciju sakarā;

2. šo publikāciju attiecināšanas uz pieteicējas priekšvēlēšanu izdevumiem;

[3.5] pieteicēja pastāv uz to, ka summas 20650,36 latu apmērs neatbilst un pārsniedz paša KNAB konstatētās publicēto materiālu publiskošanas izmaksas televīzijā 12622,38 latus, bet publicēto materiālu publiskošanas izmaksas presē nav norādītas, KNAB norādīto publicēto materiālu publiskošana notikusi ar vairākkārtējiem savstarpējiem pasūtījumiem un norēķiniem starp fiziskām un juridiskām personām. Pieteicēja uzskata, ka ne protokolā RD Nr. 000271, ne apstrīdētajā Lēmumā atbildētājs nav vērtējis, ciktāl un kādā apmērā maksājumi starp sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Denuo Latvija filiāle Starcom", *D.Š.*, *K.S.* un *I.L.*, kā arī citām personām konkrēti attiecināmi uz KNAB norādīto publicēto materiālu publiskošanu;

[3.6] pieteicēja arī uzskata, ka KNAB uzturētā sasaiste starp pieteicēja priekšvēlēšanu kampaņu un *A.L.* realizētājām tiesībām uz vārda brīvību, kas saskaņā ar LR Satversmes 100.pantu ietver tiesības brīvi iegūt, paturēt un izplatīt informāciju, paust savus uzskatus ir paša KNAB paplašināta interpretācija, kas neatbilst likuma „Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms Saeimas vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām" 2. panta otrajai daļai.

[4] Administratīvajā rajona tiesā 2008.gada 30.janvārī saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi. Atbildētājs pieteikumu neatzīst un uzskata par nepamatotu turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[4.1] atbildētājs nepiekrīt, ka lēmums administratīvā pārkāpuma lietā Nr. 870/1-24/122 būtu pieņemts bez vispusīgas un pilnīgas pierādījumu pārbaudes lietā.

Pārbaudot pieteicējas 9.Saeimas vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijas kopsavilkumu par periodu no 2006.gada 10.janvāra līdz 2006.gada 7.oktobrim, atbildētājs konstatēja, ka pieteicējs vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā nav norādījis visus dāvinājumus (ziedojumus), kas saņemti no *S.Š.*, *A.K.*, *R.S.*, *I.L.* un visus izdevumus, kas radušies priekšvēlēšanu periodā. Atbildētājs konstatēja, ka 9.Saeimas priekšvēlēšanu periodā politiskās organizācijas „Latvijai un Ventspilij" biedrs un valdes priekšsēdētājs *A.L.* politiskās organizācijas „Latvijai un Ventspilij" vārdā parakstīja vienošanos, kurā politiskās organizācijas – „Zaļo un Zemnieku savienība", „Centriskā partija „Latvijas Zemnieku savienība"", „Latvijas Zaļā partija" un „Latvijai un Ventspilij" vienojas par to, ka kopīgi organizēs vēlēšanu kampaņu.

Atbildētājs norāda, ka pieteicējas Ministru prezidenta kandidāts *A.L.* tika plaši reklamēts pieteicējas apmaksātajos priekšvēlēšanu aģitācijas materiālos. Vienlaikus *A.L.* bija organizējis un daļēji finansējis reklāmas paziņojuma „Paldies par atbalstu!" izplatīšanu masu informācijas līdzekļos.

Minētā darbība atbilst likuma „Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms Saeimas vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām" 2.panta otrajā daļā noteiktajai priekšvēlēšanu aģitācijas definīcijai, un no raidorganizāciju puses tika pārraidīta un uzskaitīta atbilstoši likumā „Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms Saeimas vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām" noteiktajām prasībām.

Līdz ar to KNAB secināja, ka izdevumi par reklāmas paziņojuma „Paldies par atbalstu!" izvietošanu masu informācijas līdzekļos 20 650,36 latu apmērā ir uzskatāmi par izdevumiem, kas saistīti ar pieteicējas 9.Saeimas priekšvēlēšanu kampaņu un ir pieskaitāmi pieteicējas priekšvēlēšanu izdevumiem, līdz ar to KNAB secināja, ka pieteicēja nav ievērojusi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma $8.^4$panta pirmās daļas prasības, pārsniedzot likumā noteikto vēlēšanu izdevumu limitu 292 421,98 latus par summu 12 790,78 lati.

[4.2] KNAB konstatēja, ka pieteicēja ir pieņēmusi neatļautu dāvinājumu (ziedojumu) no *I.L.* 18 276,11 latu apmērā un, līdz ar to secināja, ka pieteicēja nav ievērojusi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 4.panta otrajā daļā noteikto, ka fiziskā persona vienai politiskajai organizācijai (partijai) gada laikā var izdarīt dāvinājumu (ziedojumu) par summu, kas nepārsniedz 10 tūkstošus latu.

[4.3] atbildot uz pieteicēja pieteikumā norādīto, ka KNAB pieņēmis lēmumu lietā pirms visu faktisko apstākļu noskaidrošanas, atbildētājs skaidro, ka pieteicējas sastāvā ietilpst arī politiskā organizācija „Latvijas Zaļā partija" un politiskā organizācija „Latvijas Zemnieku savienība".

Saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma $8.^4$panta ceturtajā daļā noteikto, ja deputātu kandidātu sarakstu iesniedz politisko organizāciju (partiju) reģistrēta vai nereģistrēta apvienība, par tās priekšvēlēšanu izdevumiem uzskatāmi arī tie izdevumi, kuri šim nolūkam bijuši šo apvienību izveidojušajām politiskajām organizācijām (partijām), turklāt $8.^4$panta piektā daļa nosaka, ka par priekšvēlēšanu izdevumiem šā panta izpratnē uzskatāmi visi tie izdevumi, kas politiskajai organizācijai (partijai) vai politisko organizāciju (partiju) apvienībai radušies, maksājot par šā likuma $8.^1$panta otrajā daļā minētajām darbībām laika posmā no 270.dienas pirms vēlēšanām līdz vēlēšanu dienai, kā arī

izdevumi, kas radīsies, pēc vēlēšanām maksājot rēķinus par šā likuma 8.[1]panta otrajā daļā minētajam darbībām.

Izvērtējot administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, veicot pieteicējas vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijas pārbaudi, atbildētājs konstatēja, ka pieteicējas vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācija sastādīta, pamatojoties uz politiskās organizācijas ,,Latvijas Zaļā partija", politiskās organizācijas ,,Centriskā partija ,,Latvijas Zemnieku savienība"" un politiskās organizācijas „Zaļo un Zemnieku savienība" grāmatvedības dokumentiem un uzskaites reģistriem un, veicot pieteicējas priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumu pārbaudi, atbildētājs ir ņēmis vērā Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 8.[4]pantā noteikto par apvienību veidojošiem priekšvēlēšanu izdevumiem.

Tātad atbildētāja 2007.gada 10.septembra lēmums administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-24/122 pieņemts, veicot pieteicējas vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijas pārbaudi.

Saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 8.pantu politiskās organizācijas (partijas) ikgadējo finansiālās darbības deklarāciju iesniedz līdz 1.martam, savukārt, atbilstoši minētā likuma 8.[5]pantam gada pārskatu iesniedz divus mēnešu pēc gada pārskata beigām.

Atbilstoši Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā un Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā noteiktajai kompetencei atbildētājs veic gan vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju, gan ikgadējo finansiālās darbības deklarāciju un gada pārskatu pārbaudi.

Konkrētajā gadījumā pārkāpumi pieteicējas darbībā tika konstatēti, veicot minētās politiskās organizācijas vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijas pārbaudi. Tādejādi KNAB konstatē, ka Lēmums pieņemts vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izvērtējot visus apstākļus un lietā esošos pierādījumus, kuri bijuši nepieciešami Lēmuma pieņemšanai.

[4.4] Atbildētājs nepiekrīt pieteikumā norādītajam apgalvojumam, ka pieteicēja Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā atļauto vēlēšanu izdevumu limitu nav pārsniegusi.

Saskaņā ar 2007.gada 4.janvārī iesniegto politisko organizāciju ,,Centriskā partija ,,Latvijas Zemnieku savienības"", ,,Latvijas Zaļās partijas", „Zaļo un Zemnieku savienības" un politiskās organizācijas „Latvijai un Ventspilij" vienošanos, kuru parakstīja politiskās organizācijas „Zaļo un Zemnieku savienība" priekšsēdētāja *I.Ū.*, politiskās organizācijas ,,Centriskā partija ,,Latvijas Zemnieku savienība"" priekšsēdētājs *A.B.*, politiskās organizācijas ,,Latvijas Zaļā partija" līdzpriekšsēdētājs *I.E.* un politiskās organizācijas ,,Latvijai un Ventspilij" priekšsēdētājs *A.L.*, minētās politiskās organizācijas vienojas, ka tiks saskaņoti sadarbības organizatoriskie principi un, ka Saeimas vēlēšanu sarakstos partijas izvirza deputātu kandidātus un kopīgi organizē vēlēšanu kampaņu.

Turklāt, saskaņā ar izrakstu no pieteicējas 2006.gada 20.jūlija valdes sēdes protokola pieteicējas valde vienbalsīgi nolēma 9.Saeimas vēlēšanās par Ministru prezidenta amata kandidātu nominēt *A.L.*, kas 2006.gada 20.jūlijā tika paziņots publiski.

Vienlaikus izvērtējot administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, atbildētājs konstatēja, ka 9.Saeimas priekšvēlēšanu periodā pieteicējas Ministru prezidenta amata kandidāts *A.L.* tika plaši reklamēts pieteicējas apmaksātajos priekšvēlēšanu aģitācijas materiālos.

Likuma ,,Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms Saeimas vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām" 2.panta otrā daļa nosaka, ka priekšvēlēšanu aģitācija šā likuma izpratnē ir kādas politiskās organizācijas, politisko organizāciju apvienības vai arī kāda deputāta kandidāta reklamēšana masu informācijas līdzekļos vai citādā veidā, ja tā satur

tiešu vai netiešu aicinājumu balsot par vai pret kādu politisko organizāciju, politisko organizāciju apvienību vai arī deputāta kandidātu.

Reklāmas likuma 1.pants nosaka, ka reklāma ir ar saimniecisko vai profesionālo darbību saistīts jebkuras formas vai jebkura veida paziņojums vai pasākums, kura nolūks ir veicināt preču vai pakalpojumu (arī nekustamā īpašuma, tiesību un saistību) popularitāti vai pieprasījumu pēc tiem.

Izvērtējot *A.L.* reklāmas paziņojuma „Paldies par atbalstu!" saturu, kā arī ņemot vērā pārbaudē konstatēto, ka 9.Saeimas priekšvēlēšanu periodā politiskās organizācijas „Latvijai un Ventspilij" biedrs un valdes priekšsēdētājs *A.L.* bija parakstījis vienošanos ar politiskajām organizācijām par kopīgas vēlēšanu kampaņas organizēšanu, kā arī to, ka saskaņā ar minēto vienošanos *A.L.* no partijas bija izvirzīts par Ministru prezidenta amata kandidātu, un par *A.L.* līdzdalību partijas darbā priekšvēlēšanu periodā tika paziņots publiski, atbildētājs secināja, ka ar reklāmas paziņojumu „Paldies par atbalstu!" tika reklamēta pieteicēja un ka tika netieši izteikts aicinājums balsot par pieteicēju un tās Ministru prezidenta amata kandidātu, kas likuma „Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms Saeimas vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām" 2. panta otrās daļas izpratnē uzskatāma par priekšvēlēšanu aģitāciju.

[4.5] atbildētājs pamatojas uz Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006. gada 3. novembra spriedumu lietā Nr. SA-5/2006, kurā tiesa konstatēja, ka pastāvot tiešai saiknei starp trešo personu un politisko organizāciju (partiju), trešo personu reklāmas izdevumi būtu pieskaitāmi attiecīgajai politiskajai organizācijai.

Ņemot vērā minēto, atbildētājs nepiekrīt pieteicējas izteiktajam apgalvojumam, ka *A.L.* izdevumi par priekšvēlēšanu kampaņas veidošanu nav pieskaitāmi pieteicējas priekšvēlēšanu izdevumiem, jo pieteicējai (partijai) līdz ar tās dibināšanu ir jāpilda normatīvajos aktos noteiktās prasības, jānoskaidro un jāizvērtē visi jautājumi, kas skar viņu finanšu darbību, tajā skaitā dāvanu (ziedojumu) saņemšanu, un visos gadījumus jāizvērtē savas darbības atbilstība Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma noteiktajām prasībām.

Turklāt minētais pienākums attiecas ne tikai uz pieteicēju (partiju) kopumā, bet arī uz katru tās biedru, jo politiskās organizācijas (partijas) biedru rīcība, kura cieši saistīta ar politiskās organizācijas (partijas) darbību, nevar tikt vērtēta atsevišķi, neskatot to kopsakarā ar politisko organizāciju (partiju), kas savā darbībā realizē gan politisko darbību, gan piedalās vēlēšanu kampaņā, izvirzot vēlēšanām konkrētus deputātu kandidātus. Gadījumā, ja pieteicējas (partijas) izvirzītais Ministru prezidenta amata kandidāts veic darbības, ar kurām tiek realizēta politiskās organizācijas (partijas) publiskā darbība (šajā gadījumā veikti pasākumi, kas saistīti ar pieteicējas (partijas) priekšvēlēšanu darbību), politiskā organizācija (partija) nevar norobežoties no minētās darbības un tai jāuzņemas atbildība par konkrēto politiskas organizācijas (partijas) pārstāvja rīcības likumību.

Līdz ar to atbildētājs uzskata, ka organizējot, finansējot un realizējot *A.L.* kampaņu, ar kuru tika reklamēta pieteicēja 9.Saeimas vēlēšanu priekšvēlēšanu periodā, pieteicējai vajadzēja paredzēt savas darbības (bezdarbības) prettiesiskumu un kaitīgo seku iestāšanās iespēju, jo Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likums uzliek par pienākumu politiskajām organizācijām (partijām) ievērot minētā likuma prasības.

[4.6] Atbildētājs uzsver, ka katrai politiskajai organizācijai (partijai) līdz ar tās dibināšanu ir jānodrošina tās darbība atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai.

Tas nozīmē, ka arī pieteicējai (partijai), realizējot savu darbību, jāseko līdzi visiem procesiem, kas saistīti ar pieteicēju (partiju) un tās darbības likumības nodrošināšanas nolūkā iespēju robežās pašai jādara viss iespējamais likumu pārkāpumu nepieļaušanai. Ņemot vērā

iepriekš minēto, atbildētājs uzskata, ka politiskās organizācijas (partijas) un to apvienības, kas neievēro Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā noteiktos priekšvēlēšanu izdevumu ierobežojumus un priekšvēlēšanu aģitācijā izmanto trešo personu starpniecību, savā darbībā nerealizē Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma mērķi, tādejādi pārkāpjot parlamentārās demokrātijas sistēmas principus.

[5] Tiesas sēdē pieteicējas pilnvarotais pārstāvis pieteikumu uzturēja pamatojoties uz tajā minētajiem argumentiem.

Tiesas sēdē atbildētāja pilnvarotā pārstāve pieteikumu neatzina pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos tiesai minētajiem apsvērumiem.

Motīvu daļa

[6] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka pieteicējas pieteikums ir nepamatots un noraidāms turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[7] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 103. pantu administratīvā procesa tiesā būtība ir tiesas kontrole pār iestādes izdota administratīvā akta vai faktiskās rīcības tiesiskumu vai lietderības apsvērumiem rīcības brīvības ietvaros. Administratīvajā procesā tiesa noskaidro, vai administratīvais akts un iestādes faktiskā rīcība atbilst Administratīvā procesa likumam un citām tiesību normām.

[8] Lēmums, pamatojoties uz kuru pieteicēja sodīta saskaņā ar LAPK 166.^{34}panta pirmo un trešo daļu, ir personai, konkrēti pieteicējai, nelabvēlīgs administratīvais akts un kā tādam tam jāatbilst Administratīvā procesa likuma 67.panta prasībām.

Administratīvā akta, kurā uzlikts administratīvais sods, izdošana saistīta ar noteikta procesa, kas noteikts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, ievērošanu.

[9] No lietas materiāliem un procesa dalībnieku paskaidrojumiem tiesa konstatē šādus faktiskos apstākļus:

[9.1] „Centriskā partija „Latvijas Zemnieku savienība"", „Latvijas Zaļā partija", „Zaļo un Zemnieku savienība" (pieteicēja) un politiskā organizācija „Latvijai un Ventspilij" ir noslēgušas sadarbības līgumu – vienošanos (lietas lapa 97, pielikums Nr.2).

[9.2] pieteicēja, izskatījusi jautājumu par kandidātu Ministru prezidenta amatam pēc 9. Saeimas vēlēšanām, vienbalsīgi nolēmusi par Ministru prezidenta kandidātu nominēt *A.L.*, Ventspils domes priekšsēdētāju (lietas lapa 103, pielikums Nr.2).

[9.3] 2006. gada oktobrī masu informācijas līdzekļos izvietots *A.L.* reklāmas paziņojums ar identisku nosaukumu „Paldies par atbalstu!", kurā *A.L.* vērsies pie Latvijas vēlētājiem ar uzrunu (lietas lapa 45, pielikums Nr.1).

[9.4] 2006.gada 10.oktobrī pieteicējas priekšsēdētāja ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Tēls PR" parakstīja pieņemšanas nodošanas aktu par 9.Saeimas priekšvēlēšanu kampaņas ietvaros izveidotās reklāmas sagatavošanu un reklāmas izvietošanas uz Ventspils sabiedriskā transporta līdzekļiem līguma slēgšanu(lietas lapa 169, pielikums Nr.1). Pieņemšanas – nodošanas akta pielikumā Nr.1 norādītas finanšu saistības, proti, 9.Saeimas vēlēšanu kampaņas izdevumi (izrakstītie un apmaksātie rēķini), starp sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Tēls PR" un pieteicēju kurā norādīts, ka rēķins par reklāmas Banneru izgatavošanu

Ventspilī par summu 649,78 izrakstīts 2006.gada 5.septembrī, bet apmaksāts 2006.gada 15.septembrī (lietas lapa 170 - 172, pielikums Nr.1).

[9.5] 2006.gada 25.augustā sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Dimdiņi" izrakstīja pavadzīmi AAM 604217 „centriskajai partijai „Latvijas Zemnieku savienībai"" par konfekšu Lizuma Gotiņa 66kg piegādi, par kopējo summu 116,82 lati (lietas lapa 126, pielikums Nr.1).

[9.6] 2006.gada 6.novembrī „Centriskā partija „Latvijas Zemnieku Savienība"" ar maksājumu uzdevumu Nr.280 pārskaitīja zemnieku saimniecībai „Dimdiņi" 116,82 latus (lietas lapa 125, pielikums Nr.1).

[9.7] 2006.gada 14.augustā sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Latvijas Televīzija" noslēdza līgumu ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Denuo Latvija filiāle Starcom", kurā kā līguma priekšmets norādīts, ka sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Latvijas Televīzija" pēc sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Denuo Latvija filiāle Starcom" pasūtījuma pārraida *A.L.* maksas priekšvēlēšanu aģitāciju, kas tiek veikta pirms Saeimas vēlēšanām 2006.gadā, pārraidot to LTV1 un LTV7 no 2006.gada 14.augusta līdz 2006.gada 16 augustam, maksa par minēto aģitācijas pārraidi sastāda 7 983,90 latus. (lietas lapa 194-197, pielikums Nr.1).

[9.8] 2006.gada 14.augustā sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Denuo Latvija filiāle Starcom" veica divus maksājumus sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Latvijas televīzija" par summu 6387,15 lati un 1596,75 lati (lietas lapa 200 - 201, pielikums Nr.1).

[9.9] 2006.gada 14.augustā sabiedrība ar ierobežotu atbildību „TV3 Latvia" noslēdza līgumu ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Denuo Latvija filiāle Starcom", kurā norādītais līguma priekšmets ir TV 3 televīzijas kanāla reklāmas raidlaika iegāde Klienta „*A.L.*" reklāmas pārraidīšanai TV 3 un TV 3+.

Līguma reklāmas pakalpojuma kopējā summa noteikta 5473,41 lati (lietas lapa 264 - 266, pielikums Nr.1).

[9.10] 2007.gada 22.martā *A.L.* atbildētājam paskaidroja, ka konkrētas atbildes par vēlēšanām viņš sniegt nevar, jo atrodoties apcietinājumā, viņam nav pieejama informācija (lietas lapa 103 -104, pielikums Nr.1).

[9.11] 2007.gada 21.jūnijā *A.L.* atbildētājam paskaidroja, ka reklāma „Paldies par atbalstu!" tika izvietota Latvijas mēdijos kā atbilde pret viņu vērstajai kampaņai. Viņš šo reklāmu lūdza ievietot mēdijos pēc iespējas lētāk. Tā nebija priekšvēlēšanu reklāma. Par to, ka mēdiji šo reklāmu klasificēja kā priekšvēlēšanu aģitāciju, viņam nebija zināms. Reklāmu neizvietoja, un šī reklāma nebija saskaņota ar pieteicēju un pieteicējas reklāmas aģentūru. Tā bija kā atbilde pret viņu vērsto kampaņu no „Pilsētai un pasaulei" puses. Reklāma „Paldies par atbalstu!" nebija saskaņota politiskās organizācijas „Latvijai un Ventspilij", ne arī ar pieteicēju. (lietas lapa 107, pielikums Nr.1).

[9.12] 2007.gada 11.jūlijā Vidzemes televīzija atbildētājam paskaidroja, ka Latvijas zemnieku savienības avansa maksājuma summa 1180 lati dzēsta ar sniegtajiem pakalpojumiem, par kuriem izrakstīti rēķini, kas nebija norādīti 2006.gada 3.novembra kopsavilkumā tāpēc, ka rēķini nebija paredzēti apmaksai, bet avansā samaksātās summas dzēšanai.

Vēstulei pievienoti 2006.gada 9.oktobrī izrakstītais faktūra - rēķins Nr.398 par pakalpojumu sniegšanu (divām tiešraidēm) 2006.gada 3. un 6.oktobrī par summu 566,40 lati un 2006.gada 29.septembrī izrakstītais faktūra - rēķins Nr.392 par pakalpojumu sniegšanu (vienu tiešraidi, diviem sižetiem un deviņiem klipiem) 2006.gada 27., 28. un 29.septembrī par summu 613,60 lati (lietas lapa 189 -192, pielikums Nr.1).

[9.13] 2007.gada 11.jūlijā *K.S.* sniedza paskaidrojumu atbildētājam, kurā paskaidroja, ka 2006.gada augustā ar viņu telefoniski sazinājās *A.L.* un palūdza apmaksāt vienu rēķinu

uz savstarpējo norēķinu pamata, jo viņš bija parādā *A.L.* sievai. Rēķinu apmaksāja 2006.gada 11.augustā par kopējo summu 18 276,11 lati, saņēmējs sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Denuo Latvija filiāle Starcom" (lietas lapa 79, pielikums Nr.1).

[9.14] 2007.gada 10.augustā *I.L.* sniedza paskaidrojumu atbildētājam, kurā paskaidroja, ka viņa neatceras, lai būtu apmaksājusi kādus sava vīra *A.L.* reklāmas materiālus 9.Saeimas priekšvēlēšanu periodā. Tāpat viņa neatceras, ka viņai būtu savstarpējie norēķini ar *K.S.* Turklāt, *I.L.* norādīja, ka viņai ar *K.S.* noslēgts aizdevumu līgums 2006.gada jūnijā. Pie tam *I.L.* nav tādu ziņu, ka šī līguma ietvaros *K.S.* viņas vārdā apmaksātu rēķinus par *A.L.* reklāmas kampaņu. Viņa nav piedalījusies kampaņas „Paldies par atbalstu" veidošanā (lietas lapa 113, pielikums Nr.1).

[9.15] 2007.gada 23.augustā *K.S.* papildus savam 2007.augusta 11.jūlija paskaidrojumam iesniedza atbildētājam 2007.gada 15.janvāra vienošanās kopiju, noslēgtu ar *I.L.*, kas apliecina savstarpējos norēķinus. Tāpat *K.S.* paskaidroja, ka ar viņu par rēķinu apmaksu sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Denuo Latvija filiāle Starcom" sazinājās *A.L.* un mutiski palūdza apmaksāt šos rēķinus, un viņš personīgi apmaksāja šos rēķinus, saņemot mutisku akceptu no *I.L.* (lietas lapa 80, pielikums Nr.1).

[9.16] 2007.gada 29.augustā *I.L.* sniedza paskaidrojumu atbildētājam, kurā norādīja, ka papildus 2007.gada 10.augusta paskaidrojumā minētajam, ka viņa 2007.gada 15.janvārī parakstīja vienošanos pie 2006.gada 17.jūlija aizdevuma līgumiem, kurā 5.4.punktā minēts, ka *K.S.* pēc viņas kā aizdevējas lūguma, veica maksājumus sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Denuo Latvija filiāle Starcom" 18 276,11 latu apmērā. *I.L.* *K.S.* lūgusi apmaksāt šos maksājumus pēc sava vīra lūguma. *I.L.* norāda, ka, ja *K.S.* ir apmaksājis norādītos rēķinus, tad viņa uzskata, ka šajā gadījumā šos rēķinus viņa apmaksājusi no saviem līdzekļiem (lietas lapa 119, pielikums Nr.1).

[9.17] 2007.gada 29.augustā KNAB Politisko organizāciju finansēšanas kontroles galvenā speciāliste saskaņā ar LAPK 246.pantu sastāda pieteicējai protokolu RD Nr. 000271 par administratīvo pārkāpumu (lietas lapa 49, pielikums Nr.1).

[9.18] 2007.gada 5.septembrī pieteicēja sniedza atbildētājam paskaidrojumu par administratīvā pārkāpuma protokolu RD Nr. 000271 (lietas lapa 73, pielikums Nr.1).

[9.19] 2007.gada 10.septembrī KNAB Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļas vadītāja pieņēma lēmumu Nr.870/1-24/122 par administratīvo pārkāpumu, ko izdarījusi pieteicēja (lietas lapa 22, pielikums Nr.1).

[9.20] 2007.gada 18.oktobrī pieteicēja iesniedza sūdzību KNAB priekšniekam par „Lēmuma administratīvā pārkāpuma lietā Nr. 870/1-24/122" atcelšanu pilnībā. (lietas lapa 17, pielikums Nr.1).

[9.21] 2007.gada 22.novembrī atbildētājs pieņēma Lēmumu par apstrīdēto Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļas vadītājas pieņemto lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-24/122, ko atstāja negrozītu (lietas lapa 1, pielikums Nr.1).

[9.22] Kopējā summa, ko pieteicējai bija pieļaujams izlietot vēlēšanu izdevumu segšanai bija 279 631,20 lati.

[9.23] pieteicēja un atbildētāja starpā nepastāv strīds par summu 1998,64 lati, ko sastāda dāvinājumi (ziedojumi), ko pieteicēja nebija norādījusi vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā.

[9.24] 9.Saeimu vēlēšanu priekšvēlēšanu laika posms no 270.dienas pirms vēlēšanām līdz vēlēšanu dienai ir laika periods no 2006.gada 10.janvāra līdz 2006.gada 7.oktobrim.

[10] Tiesa konstatē, ka lietā nepastāv strīds par lietas faktiskajiem apstākļiem [9], proti, no procesa dalībnieku tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem un lietas materiāliem secināms, ka nav strīda par atbildētāja Lēmumā konstatētajiem darījumiem par reklāmas sniegšanas pakalpojumiem plašsaziņas līdzekļos un lietā esošajiem līgumiem saistībā par dažādu darījumu veikšanu.

Lietā nepastāv strīds, ka Latvijas Zemnieku savienība, Latvijas Zaļā partija, Zaļo un Zemnieku savienība un politiskā organizācija „Latvijai un Ventspilij" vienojušās, lai kopīgi realizētu iedzīvotāju, pašvaldību un valsts intereses, un ka partijas kopīgi izvirzījušas deputātu kandidātus 9.Saeimas vēlēšanām kvotu robežās un kopīgi organizēja vēlēšanu kampaņu.

Lietā nav strīda, ka pieteicējas valde vienbalsīgi nolēma 9.Saeimas velēšanās par Ministru prezidenta kandidātu nominēt *A.L.* un, ka vairākos plašsaziņas līdzekļos 9.Saeimas pirmsvēlēšanu laikā tika izvietota reklāma ar *A.L.* attēlu un paziņojumu „Paldies par atbalstu". Tāpat lietā nav strīds par summu 1998,64 latu apmērā, ko sastāda dāvinājumi (ziedojumi) un ko pieteicēja nebija norādījusi vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā.

Ievērojot minēto, tiesai jāpārbauda, vai atbildētāja pieņemtais Lēmums ir tiesisks un vai atbildētājs pamatoti saucis pieteicēju pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.[34]panta pirmās un trešās daļas, un ievērojis materiālās un procesuālās tiesību normas.

[11] Kā izriet no lietas materiāliem un tiesas sēdē pieteicējas pilnvarotā pārstāvja sniegtajiem paskaidrojumiem, pieteicējs uzskata, ka nav saucams pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.[34]panta pirmās un trešās daļas, minot sekojošus argumentus.

[11.1] atbildētājs nepamatoti aprēķinājis summu 20650,36 latu apmērā *A.L.* publikāciju sakarā un nepamatoti attiecinājis šīs publikācijas priekšvēlēšanu izdevumus uz pieteicējas priekšvēlēšanu izdevumiem;

[11.2] atbildētājs nav vērtējis, vai maksājumi starp sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Denuo Latvija filiāle Starcom", *D.Š.*, *K.S.* un *I.L.* un citām personām konkrēti attiecināmi uz atbildētāja norādīto publicēto materiālu publiskošanu;

[11.3] atbildētājs paplašināti interpretējis Satversmes 100.pantu, jo *A.L.* realizēja savas tiesības uz vārda brīvību, līdz ar to *A.L.* darbībās nav sasaiste ar pieteicēja priekšvēlēšanu kampaņu;

[11.4] atbildētāja Lēmums pieņemts bez apvienību veidojušo organizāciju ikgadējo finansiālās deklarācijas un gada pārskata par 2006.gadu pārbaudes atbilstību politisko partijas finansēšanas likumam;

[11.5] pārkāpuma konstatēšanas un atklāšanas brīdis neatbilst LAPK normām.

[12] LAPK 9.panta pirmajā daļā noteikts, ka par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

Tādējādi, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, nepieciešams konstatēt visus administratīvā pārkāpuma sastāva elementus – subjektu (personu, kura ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu), objektu (ar likumu aizsargātu tiesisku interesi, pret kuru ir vērsts administratīvais pārkāpums), subjektīvo pusi (nodomu (tiešu vai eventuālu) vai neuzmanību) un objektīvo pusi (prettiesiskas darbības vai prettiesisku bezdarbību).

LAPK 7.panta pirmā daļa nosaka, ka nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā.

Administratīvā kārtībā uzliekamais sods par dažu likumu un administratīvo noteikumu pārkāpšanu ir pēc savas būtības kriminālsods, ar kriminālsodam līdzīgu mērķi, un administratīviem orgāniem šī tiesība kā izņēmuma tiesība tiek piešķirta ar sevišķu likuma pilnvarojumu *(K.Dišlers. Ievads administratīvo tiesību zinātnē. Tiesu nama aģentūra. 2002., 242.lpp.)*.

Līdz ar to nav pieļaujama administratīvā soda piemērošana bez tiesiska pamata, un administratīvo pārkāpumu lietu izskatīšanā likumības priekšnosacījums ir administratīvā pārkāpuma pareiza kvalifikācija, proti, katra persona, kura tiek saukta pie administratīvās atbildības, atbild saskaņā ar LAPK (tādā likuma redakcijā, kāda bija spēkā administratīvā pārkāpuma izdarīšanas laikā) un tikai par to pārkāpumu, kuru persona ir izdarījusi. Pierādīšanas pienākums gulstas uz iestādi.

[13] Konkrētajā gadījumā pieteicēja saukta pie administratīvās atbildības par LAPK 166.^{34}panta pirmajā daļā un trešajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu izdarīšanu, piemērojot pieteicējai naudas sodu 500 latu apmērā.

Kā jau tiesa iepriekš atzinusi, lietā nepastāv strīds par pārbaudes laikā atbildētāja konstatētajiem faktiem, bet pastāv strīds par pārbaudē konstatēto faktu juridisko vērtējumu.

[13.1] LAPK 166.^{34}panta pirmajā daļā citastarp noteikts, ka par ikgadējās finansiālās darbības deklarācijas, vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijas aizpildīšanas vai iesniegšanas kārtības neievērošanu, par nepatiesu ziņu norādīšanu deklarācijā, par paziņojuma par plānotajiem vēlēšanu izdevumiem iesniegšanas kārtības neievērošanu vai ziņojuma par saņemto vai nepieņemto dāvinājumu (ziedojumu) publicēšanas noteikumu neievērošanu, uzliek naudas sodu politiskajai organizācijai (partijai) no divsimt piecdesmit līdz piecsimt latiem. Savukārt, šī paša trešajā daļā norādīts, ka par finansējuma apmēra ierobežojumu neievērošanu; par neatļauta dāvinājuma (ziedojuma) pieņemšanu; par tāda finanšu līdzekļu dāvinājuma (ziedojuma) pieņemšanu bez pārskaitījuma attiecīgās politiskās organizācijas (partijas) kontā, kurš pārsniedz 100 latus; par aizņēmuma ņemšanu; par galvojuma došanu; par aizdevuma izsniegšanu vai par priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumu neievērošanu, uzliek naudas sodu politiskajai organizācijai (partijai) no piecsimt līdz piectūkstoš latiem, konfiscējot administratīvā pārkāpuma priekšmetus vai bez konfiskācijas.

Minētās tiesību normas ietvertas LAPK divpadsmitajā „c" nodaļā, kas noteic atbildību par administratīvajiem pārkāpumiem korupcijas novēršanas jomā. Tāpat LAPK 166.^{34}panta pirmajā daļā un trešajā daļā paredzēta atbildība par politisko organizāciju (partiju) finansēšanas noteikumu pārkāpšanu, kur sods par pārkāpumu uzliekams politiskajai organizācijai (partijai).

No iepriekš minētā izriet, ka administratīvo pārkāpumu subjekts administratīvajā lietā ir politiskā organizācija (partija), bet administratīvo pārkāpumu objekts ir tiesiski aizsargājamā interese – korupcijas novēršana politisko organizāciju (partiju) finansēšanas jomā.

Tādējādi secināms, ka konstatējot kādas politiskās organizācijas (partijas) darbībās citētajās tiesību normās norādīto pārkāpumu pazīmes, neatkarīgi no iemesliem, kuru dēļ šādi pārkāpumi pieļauti, jebkurā gadījumā piemērojams sankcijā norādītais administratīvais sods.

[13.2] Iepriekš minētajās tiesību normās ir ietverti vairāki administratīvā pārkāpuma sastāvi, kas savstarpēji atšķiras pēc objektīvās puses, proti, pēc tā, kādu konkrētu darbību politiskā organizācija (partijas) ir izdarījusi.

Atbildētājs Lēmumā norāda, ka pieteicēja ar savu rīcību ir pārkāpusi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma (turpmāk – Finansēšanas likums)(likuma redakcija šeit un turpmāk uz Lēmuma pieņemšanas brīdi) 4.panta otrajā daļā noteiktos ierobežojumus dāvinājumu (ziedojumu) saņemšanai, 8.[2]panta otrajā daļā noteiktos vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā norādāmos ieņēmumus un izdevumus un 8.[4]panta 1.daļā norādītos ierobežojumus priekšvēlēšanu izdevumiem.

Līdz ar to tiesa secina, ka tiesai jāpārbauda vai pieteicējas darbībās vai bezdarbībā konstatējamas administratīvo pārkāpumu sastāvu pazīme – objektīvā puse.

Pieteicēja tika sodīta par tāda pārkāpuma izdarīšanu, kura objektīvā puse izpaudās kā Finansēšanas likumā noteikto dāvinājumu (ziedojumu saņemšanu) ierobežojumu neievērošanu, priekšvēlēšanu izdevumu pārsniegšanu un nepatiesu ziņu norādīšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā.

Tāpēc tiesai ir jāpārbauda, vai atbildētājs pamatoti ir konstatējis, ka pieteicēja nav ievērojusi Finansēšanas likumā noteiktās prasības.

[14] Pieteicēja pieteikumā norādīja, ka atbilstoši Finansēšanas likumā noteiktajam nav saņēmusi ziedojumus no fiziskām personām un nav pārsniegusi minētā likuma priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumu, uzskatot, ka izdevumu summa 20 650,36 lati, kas radās *A.L.* saistībā ar publikāciju izplatīšanu plašsaziņas līdzekļos, neattiecas uz pieteicējas 9.Saeimas priekšvēlēšanu izdevumiem.

[14.1] Saskaņā ar Finansēšanas likuma 8.[4]panta pirmo daļu politiskā organizācija (partija) vai politisko organizāciju (partiju) apvienība, kas iesniegusi savu deputātu kandidātu sarakstu Saeimas vēlēšanām piecos vēlēšanu apgabalos, priekšvēlēšanu izdevumiem drīkst izlietot summu, kas nepārsniedz 0,20 latus uz katru vēlētāju iepriekšējās Saeimas vēlēšanās. Ja politiskā organizācija (partija) vai politisko organizāciju (partiju) apvienība iesniedz savu kandidātu sarakstu tikai atsevišķos vēlēšanu apgabalos, tā priekšvēlēšanu izdevumiem drīkst izlietot summu, kas nepārsniedz 0,20 latus uz katru attiecīgā vēlēšanu apgabala vēlētāju iepriekšējās Saeimas vēlēšanās.

Šā panta piektajā daļā noteikts, ka par priekšvēlēšanu izdevumiem šā panta izpratnē, citastarp, uzskatāmi visi tie izdevumi, kas politiskajai organizācijai (partijai) vai politisko organizāciju (partiju) apvienībai radušies, maksājot par šā likuma 8.[1]panta otrajā daļā minētajām darbībām laika posmā no 270.dienas pirms vēlēšanām līdz vēlēšanu dienai. Ar šo tiesību normu, citastarp, tiek aptvertas tādas darbības kā reklāmas izvietošana televīzijā, radio un presē.

No finansēšanas likuma 2.panta pirmās daļas, kas reglamentē politiskās organizācijas (partijas) finansēšanas avotus, izriet, ka politiskās organizācijas (partijas) nedrīkst tikt finansētas no juridisko personu dāvinājumiem (ziedojumiem), kas saskaņā ar šā panta otro daļu ir jebkuri mantiski vai citāda veida bezatlīdzības labumi, tostarp pakalpojumi, tiesību nodošana, politiskās organizācijas (partijas) atsvabināšana no pienākuma, atteikšanās no kādas tiesības par labu politiskajai organizācijai (partijai), kā arī citas darbības, ar kurām politiskajai organizācijai (partijai) tiek piešķirts kāds labums.

No minētā izriet, ka likumdevējs ir noteicis tādu tiesisko regulējumu, atbilstoši kuram politiskās organizācijas vai politisko organizāciju apvienības ir ierobežotas savos priekšvēlēšanu izdevumos *(sal. Augstākas tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 3.novembra sprieduma SA 005/06 11.1. punkts).*

[14.2] *A.L.* paskaidrojumos atbildētājam norādīja, ka izvietoja reklāmu „Paldies par atbalstu!" Latvijas mēdijos kā atbildi pret viņu vērstajai antireklāmas kampaņai. *A.L.* norāda, ka reklāma „Paldies par atbalstu!" nebija saskaņota ne ar politisko organizāciju „Latvijai un Ventspilij", ne arī ar pieteicēju un ka šī nebija priekšvēlēšanu reklāma (lietas lapa 107, pielikums Nr.1).

Šo reklāmu plašsaziņas mēdijos izvietoja sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Denuo Latvija filiāle Starcom" (lietas lapa 85, pielikums Nr.2), kuras izdevumus 18 276,11 latu apmērā apmaksāja *K.S.* pēc *A.L.* sievas *I.L.* kā aizdevējas lūguma (lietas lapa 113, pielikums Nr.1), savukārt izdevumus 2 374,25 latu apmērā apmaksāja pats *A.L.* (lietas lapa 87, pielikums Nr.2).

Pieteicējs uzskata, ka šī reklāma „Paldies par atbalstu!" neatbilst priekšvēlēšanu reklāmas saturam un izdevumi nav saistoši pieteicējai.

[14.3] Tiesa atzīst, ka, apsverot, vai ir noticis Finansēšanas likuma pārkāpums, ir jāizvērtē, vai pastāv tieša saikne starp *A.L.* reklāmu „Paldies par atbalstu!" un pieteicēju - politisko partiju apvienību „Zaļo un Zemnieku savienība".

Apsverot, vai trešo personu īstenotas politisko partiju reklamēšanas izdevumi ieskaitāmi attiecīgās politiskās organizācijas priekšvēlēšanu izdevumos un, pārsniedzot likumā noteikto izdevumu apmēru, atzīstami par Finansēšanas likuma pārkāpumu, jāizvērtē, vai pastāv tieša saikne starp šīm trešajām personām un politiskajām organizācijām.

Ja konstatējams, ka trešās personas, kura reklamē politisko organizāciju, dibinātāji un ziedotāji ir tieši saistīti ar attiecīgo politisko organizāciju (ir šīs politiskās organizācijas biedri vai oficiālās priekšvēlēšanu reklāmas kampaņas veidotāji), kā arī, ja politiskās organizācijas publiski nenorobežojas no šo trešo personu reklāmas, atzīstams, ka starp šīm trešajām personām un politiskajām organizācijām pastāv tieša saikne *(sal. Augstākas tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 3.novembra sprieduma SA 005/06 11.punkts.)*

Tiesa konstatē, ka pieteicēja vienbalsīgi nolēmusi nominēt 9.Saeimas vēlēšanām par Ministru prezidenta kandidātu *A.L.* Politisko organizāciju „Latvijas Zemnieku savienības", „Latvijas Zaļās partijas", pieteicējas un politiskās organizācijas „Latvijai un Ventspilij" vienošanās līgumā minēts, ka politiskās organizācijas vienojas, ka tiks saskaņoti sadarbības organizatoriskie principi un ka 9.Saeimas vēlēšanu sarakstos partijas izvirza deputātu kandidātus un kopīgi organizē vēlēšanu kampaņu. *A.L.* ir politiskās organizācijas „Latvijai un Ventspilij" priekšsēdētājs.

No Finansēšanas likuma 8.^{4}panta ceturtās daļas izriet, ka, ja deputātu sarakstu vēlēšanām iesniedz politisko organizāciju (partiju) reģistrēta vai nereģistrēta apvienība, tad par tās vēlēšanu izdevumiem uzskatāmi arī tie vēlēšanu izdevumi, kuri radušies šo apvienību veidojušajām politiskajām organizācijām (partijām).

Reklāmas likuma 1.pants nosaka, ka reklāma ir ar saimniecisko vai profesionālo darbību saistīts jebkuras formas vai jebkura veida paziņojums vai pasākums, kura nolūks ir veicināt preču vai pakalpojumu (arī nekustamā īpašuma, tiesību un saistību) popularitāti vai pieprasījumu pēc tiem.

Savukārt likuma „Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms Saeimas vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām" 2.panta otrā daļa nosaka, ka priekšvēlēšanu aģitācija šā likuma izpratnē ir kādas politiskās organizācijas, politisko organizāciju apvienības vai arī kāda deputāta kandidāta reklamēšana masu informācijas līdzekļos vai citādā veidā, ja tā satur tiešu vai netiešu aicinājumu balsot par vai pret kādu politisko organizāciju, politisko organizāciju apvienību vai arī deputāta kandidātu.

Tiesas skatījumā, lai reklāma būtu atzīstama kā politiskā aģitācija, tai jāsatur tiešu vai netiešu aicinājumu balsot par vai pret kādu politisko organizāciju, politisko organizāciju apvienību vai arī deputāta kandidātu.

Reklāmas tekstā „ ...Tie, kuriem labo darbu groziņš tukšs, mēģina iekost tiem, kam pilns.... Kā jau teicu, viņiem pūrā ir tikai intrigas un naids, bet vēlēšanas tuvojas. Mana sirdsapziņa ir tīra un man nav jābaidās. Jā, mani var apmelot. Mani var apsūdzēt. Bet nevar apturēt pārmaiņas uz labu. Es zinu, pienāks diena, kad visi Latvijas iedzīvotāji varēs lepoties ar savu valsti tāpat kā Ventspils iedzīvotāji šodien lepojas ar savu pilsētu. Paldies par atbalstu ...”

No minētā teksta izriet, ka *A.L.* reklamē sevi kā labu politiķi ar tīru sirdsapziņu un daudziem labiem darbiem Ventspilī. Tekstā pieminētas vēlēšanas un pateicība par atbalstu. Tiesa uzskata, ka atbildētājam bija pamats secināt, ka *A.L.* reklāma „Paldies par atbalstu!” satur netiešu aicinājumu balsot par pieteicēju, kura viņu izvirza par Ministru prezidenta kandidātu 9.Saeimas vēlēšanās, tas ir, par politisko apvienību „Zaļo un Zemnieku savienību”.

Tāpat šī reklāma satur netiešu aicinājumu balsot pret tiem – pārējiem, kuri vēlas *A.L.* apmelot. Līdz ar to tiesas skatījumā šāda reklāma ir atzīstama par priekšvēlēšanu aģitāciju.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa secina, ka *A.L.* ir tieša saikne ar pieteicēju un tās 9.Saeimas priekšvēlēšanu kampaņu. Tiesa uzskata, ka *A.L.* izdevumi par reklāmas „Paldies par atbalstu!” izvietošanu plašsaziņas līdzekļos ir pieskaitāmi pieteicējas priekšvēlēšanu izdevumiem.

[15] Finansēšanas likuma 8.^{2}panta pirmās daļas izriet, ka politiskās organizācijas (partijas), kas iesniegušas savus deputātu kandidātu sarakstus Saeimas vēlēšanām, 30 dienu laikā pēc Saeimas vēlēšanām Ministru kabineta noteiktajā kārtībā iesniedz Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam attiecīgās politiskās organizācijas (partijas) vadītāja parakstītu vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju. Savukārt šī paša panta otrajā daļā norādīts, ka vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā norāda visus ieņēmumus un izdevumus, kas ir noteikti šā likuma 8.^{1} panta otrajā daļā un kas radušies laika posmā no 270.dienas pirms vēlēšanām līdz vēlēšanu dienai, kā arī izdevumus, kas radīsies, pēc vēlēšanām maksājot rēķinus par iepriekš minētajām darbībām.

Ņemot vērā iepriekš [14] punktā konstatēto un ievērojot minētajās tiesību normās noteikto, tiesa secina, ka pieteicējai vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā vajadzēja norādīt izdevumus par reklāmas „Paldies par atbalstu!” izvietošanu plašsaziņas līdzekļos un arī citus izdevumus, ko pieteicēja nebija norādījusi deklarācijā un tos neapstrīd tiesā.

Ņemot vērā, ka pieteicēja deklarācijā nav norādījusi šos izdevumus, tiesa atzīst, ka pieteicēja ar savu darbību pārkāpusi Finansēšanas likuma 8.^{2}panta otrās daļas prasības.

[16] Tiesa, vērtējot, vai pieteicēja pārkāpa Finansēšanas likuma 4.panta otrās daļas prasības, secina, ka kā jau tiesa iepriekš [14] noskaidroja, uz pieteicēju attiecināma izdevumu summa 20 650,36 latu apmērā par reklāmas „Paldies par atbalstu!” izvietošanu plašsaziņas līdzekļos, kurus 18 276,11 latu apmērā apmaksāja *K.S.* pēc *A.L.* sievas *I.L.* kā aizdevējas lūguma, un izdevumus 2 374,25 latu apmērā apmaksāja pats *A.L.*. *I.L.* atbildētājam paskaidrojumā norādīja, ka *K.S.* apmaksātos rēķinus par reklāmas „Paldies par atbalstu!” izvietošanu plašsaziņas līdzekļos viņa uzskata kā maksājumus no saviem finanšu līdzekļiem (lietas lapa 119, pielikums Nr.1).

Finansēšanas likuma 2.panta otrā daļā norādīts, ka dāvinājumi ir jebkuri mantiski vai citāda veida bezatlīdzības labumi, tostarp pakalpojumi, tiesību nodošana, politiskās organizācijas (partijas) atsvabināšana no pienākuma, atteikšanās no kādas tiesības par labu politiskajai organizācijai (partijai), kā arī citas darbības, ar kurām politiskajai organizācijai (partijai) tiek piešķirts kāds labums.

Savukārt šī likuma 4.panta otrajā daļā minēts, ka fizikā persona vienai politiskajai organizācijai kalendārā gada laikā var izdarīt dāvinājumu (ziedojumu) 10 tūkstošs latu apmērā. Minētā likuma 4.panta ceturtā daļa nosaka, ka dāvinājums (ziedojums) uzskatāms par pieņemtu, ja politiskajai organizācija (partija) 30 dienu laikā pēc tā saņemšanas to nav pārskaitījusi (atdevusi) atpakaļ dāvinātājam(ziedotājam).

Tiesas skatījumā, ar reklāmas „Paldies par atbalstu!" izvietošanu plašsaziņas līdzekļos izdevumu apmaksu pieteicēja guva labumu, tādējādi pieteicējai nevajadzēja tērēt savus finanšu līdzekļus šīs reklāmas izvietošanas apmaksai. Pieteicēja nav pārskaitījusi atpakaļ dāvinātāja (pieteicējam) apmaksātos izdevumus reklāmas „Paldies par atbalstu!" izvietošanas plašsaziņas līdzekļos, līdz ar to uzskatāms, ka pieteicēja saņēma dāvinājumu (ziedojumu) no *A.L.* un *I.L.*, kas apmaksāja šīs reklāmas izvietošanu plašsaziņas līdzekļos. *I.L.* ziedojumi pieteicējai pārsniedza Finansēšanas likuma 2.panta otrā daļā norādīto maksimālo ziedojumu summu par 8 276,11 latiem.

Ievērojot minēto, tiesa konstatē, ka pieteicēja ar savu darbību, proti, pieņemot ziedojumu par reklāmas „Paldies par atbalstu!" izvietošanu plašsaziņas līdzekļos izdevumu apmaksu no *I.L.*, ir pārkāpusi Finansēšanas likuma 4.panta otrajās daļas prasības.

[17] Kā jau iepriekš minēts, Finansēšanas likuma 8.^{2}pants nosaka, ka politiskajām organizācijām (partijām) vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā jānorāda visi izdevumi, kas radušies laika posmā no 270.dienas pirms vēlēšanām līdz vēlēšanu dienai, kā arī izdevumus, kas radīsies, pēc vēlēšanām maksājot rēķinus par iepriekš minētajām darbībām.

Vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā iekļaujamie izdevumi norādīti Finansēšanas likuma 8.^{1}panta otrajā daļā, no kura izriet, ka politiskajām organizācijām (partijām) deklarācijā jānorāda izdevumi, kas radušies, maksājot par reklāmu sabiedriskajā vai komerciālajā televīzijā, maksājot juridiskām personām par visu veidu reklāmas materiālu sagatavošanu un izvietošanu.

Tiesa konstatē, ka 2006.gada 10.oktobrī pieteicējas priekšsēdētāja ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Tēls PR" parakstīja pieņemšanas – nodošanas aktu par 9.Saeimas priekšvēlēšanu kampaņas ietvaros izveidotās reklāmas sagatavošanu un reklāmas izvietošanas uz Ventspils sabiedriskā transporta līdzekļiem līguma slēgšanu (lietas lapa 169, pielikums Nr.1).

Minētā pieņemšanas – nodošanas akta pielikumā Nr.1 norādītas finanšu saistības - 9.Saeimas vēlēšanu kampaņas izdevumi (izrakstītie un apmaksātie rēķini) starp sabiedrību ar ierobežotu atbildību „Tēls PR" un pieteicēju, kurā norādīts, ka rēķins par reklāmas Banneru izgatavošanu Ventspilī par summu 649,78 lati, izrakstīts 2006.gada 5.septembrī, bet apmaksāts 2006.gada 15.septembrī.

Tāpat tiesa konstatē, ka 2006.gada 25.augustā sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Dimdiņi" izrakstīja pavadzīmi AAM 604217 „Centriskajai partijai „Latvijas Zemnieku savienībai"" par ar pieteicējas simboliku marķētu konfekšu Lizuma Gotiņa 66 kg piegādi, par kopējo summu 116,82 lati, kuru 2006.gada 6.novembrī apmaksāja Centriskā partija „Latvijas Zemnieku Savienība" (lietas lapa 125-126, pielikums Nr.1).

Kā arī Vidzemes televīzija Centriskai partijai „Latvijas Zemnieku Savienība" 2006.gada 9.oktobrī izrakstīja faktūru - rēķinu Nr.398 par pakalpojumu sniegšanu (divām tiešraidēm) 2006.gada 3. un 6.oktobrī par summu 566,40 lati un 2006.gada 29.septembrī faktūru - rēķinu Nr.392 par pakalpojumu sniegšanu (vienu tiešraidi, diviem sižetiem un deviņiem klipiem) 2006.gada 27., 28. un 29.septembrī par summu 613,60 lati (lietas lapa 190-191, pielikums Nr.1). Tādējādi kopējā pakalpojumu summa par reklāmu Valmieras televīzijā sastāda 1180 latus.

Tiesa uzskata, ka apstāklis, ka pakalpojums, par kuru izdevumi iekļaujami deklarācijā, saņemts laika posmā no 270. dienas pirms vēlēšanām līdz vēlēšanu dienai, bet iepriekš apmaksāts, vēl nenozīmē, ka šie izdevumi nebūtu iekļaujami vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā. Uz vēlēšanu izdevumiem attiecināmas tās izmaksas par pakalpojumiem, kuri sniegti laika posmā no 270.dienas pirms vēlēšanām līdz vēlēšanu dienai un par tiem izrakstīti rēķini.

Tiesa secina, ka iepriekš minētie izdevumi radušies laika posmā no 270.dienas pirms vēlēšanām līdz 9.Saeimas vēlēšanu dienai, tas ir, laika periodā no 2006.gada 10.janvāra līdz 2006.gada 7.oktobrim, un tie bija iekļaujami pieteicēja vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā kā vēlēšanu izdevumi, kas saistīti ar maksājumiem juridiskām personām par visu veidu reklāmas materiālu sagatavošanu un reklāmas izvietošanu.

[18] Saskaņā ar Finansēšanas likuma 8.[4]panta pirmo daļu politiskā organizācija (partija) vai politisko organizāciju (partiju) apvienība, kas iesniegusi savu deputātu kandidātu sarakstu Saeimas vēlēšanām piecos vēlēšanu apgabalos, priekšvēlēšanu izdevumiem drīkst izlietot summu, kas nepārsniedz 0,20 latus uz katru vēlētāju iepriekšējās Saeimas vēlēšanās. Šī likuma ceturtā daļa nosaka, ka ja deputātu sarakstu vēlēšanām iesniedz politisko organizāciju (partiju) reģistrēta vai nereģistrēta apvienība, tad par tās vēlēšanu izdevumiem uzskatāmi arī tie vēlēšanu izdevumi, kuri radušies šo apvienību veidojušajām politiskajām organizācijām (partijām).

Tiesas skatījumā, ņemot vērā, ka politiskās organizācijas „Latvijas Zemnieku savienības", „Latvijas Zaļās partijas", pieteicēja un „Latvijai un Ventspilij" vienojās, ka tiks saskaņoti sadarbības organizatoriskie principi un kopīgi organizēs vēlēšanu kampaņu 9.Saeimas vēlēšanām, kā arī 9.Saeimas vēlēšanu sarakstos partijas izvirzīja deputātu kandidātus no iepriekš minēto partiju izveidotās apvienības, tad uz pieteicējas vēlēšanu izdevumiem attiecināmi visu iepriekš minēto partiju vēlēšanu izdevumi.

Kā jau iepriekš minēts, lietā nav strīda, ka kopējā summa, ko pieteicējai bija pieļaujams izlietot vēlēšanu izdevumu segšanai, sastādīja 279 631,20 latus.

Tiesa iepriekš [14] un [17] secināja, ka izdevumi par reklāmas „Paldies par atbalstu!" izvietošanu plašsaziņas līdzekļos un [17] punktā analizētie izdevumi ir pieskaitāmi pieteicējas priekšvēlēšanu izdevumiem.

Pieteicēja citus atbildētāja aprēķinātos vēlēšanu izdevumus tiesā nav apstrīdējusi un par tiem nav strīda, līdz ar to tiesa atzīst, ka pieteicēja ir pārtērējusi priekšvēlēšanu izdevumus atbilstoši atbildētāja Lēmumā norādītajam, proti, par 3 350,78 latiem.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka pieteicēja pārkāpusi Finansēšanas likuma 8.[4]panta pirmo daļu, pārsniedzot atļautos priekšvēlēšanu izdevumus 9.Saeimas vēlēšanās.

[19] Ņemot vērā to, ka tiesa konstatēja pieteicēja darbībās LAPK 166.[34]panta pirmajā un trešajā daļā minētā administratīvā pārkāpuma sastāva objektīvas puses pazīmes, proti, Finansēšanas likumā noteikto dāvinājumu (ziedojumu saņemšanu) ierobežojumu

neievērošanu, priekšvēlēšanu izdevumu pārsniegšanu un nepatiesu ziņu norādīšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijā, tiesa atzīst, ka atbildētājs pamatoti saucis pieteicēju pie administratīvās atbildības pēc LAPK 166.[34]panta pirmās un trešās daļas.

[20] Saskaņā LAPK 37.panta ceturto daļu administratīvo sodu cita starpā par 166.[34]pantā paredzētajiem administratīvajiem pārkāpumiem var uzlikt ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pārkāpuma atklāšanas dienas, bet ne vēlāk kā gada laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas.

Administratīvās apgabaltiesas ieskatā tādus pārkāpumus kā nepatiesu ziņu norādīšanu deklarācijā, neatļauta dāvinājuma (ziedojuma) pieņemšanu, priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumu neievērošanu ir iespējams konstatēt tikai pēc iesniegtās vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijas pārbaudes. Līdz ar to gada termiņš rēķināms, sākot no minētās deklarācijas iesniegšanas dienas KNAB *(sal. Administratīvās apgabaltiesas 2008.gada 27.oktobra spriedums Nr.A42446906 10.punkts).*

No lietas materiāliem konstatējams, ka pieteicēja vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju par 9.Saeimas vēlēšanām atbildētājam iesniedz 2006.gada 6.novembrī, par ko nepastāv strīds lietā. Līdz ar to, saucot pie administratīvās atbildības pieteicēju saskaņā ar atbildētāja Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļas vadītājas 2007.gada 10.septembra lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-24/122, ir ievērots viena gada termiņš.

No lietas materiāliem tiesa secina, ka atbildētājs varēja konstatēt ar administratīvo pārkāpumu saistītos finanšu darījumus par priekšvēlēšanu izdevumiem saistībā ar reklāmas „Paldies par atbalstu!" izvietošanu plašsaziņas līdzekļos tikai pēc 2007.gada 29.augusta *I.L.* sniegtā paskaidrojuma (lietas lapa 113, pielikums Nr.1).

Turklāt tajā pašā dienā atbildētājs sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu RD Nr.000271 (lietas lapa 49-69 , pielikums Nr.1) un 2007.gada 10.septembrī pieņēma lēmumu par pieteicēja saukšanu pie administratīvās atbildības.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka atbildētājs ir ievērojis termiņu, kas nosaka, ka sodu par administratīvo pārkāpumu var uzlikt ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pārkāpuma atklāšanas dienas.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa noraida pieteicēja argumentu, ka atbildētājs nav ievērojis LAPK noteiktos lēmuma pieņemšanas termiņus.

[21] Sods par LAPK 166.[34] pirmās daļas un trešās daļas pārkāpumiem uzlikts, ievērojot LAPK 35.panta otrās daļas prasības, tas ir, par vairākiem administratīvajiem pārkāpumiem sods uzliekams tās administratīvās sankcijas ietvaros, kura ir paredzēta par smagāko pārkāpumu.

Ņemot vērā to, ka ar pārsūdzēto Lēmumu pieteicējai ir piemērots minimālais iespējamais smagākā izdarītā pārkāpuma, proti, LAPK 166.[34] trešās daļas sankcijā paredzētais administratīvais sods, tad nav nepieciešams pārbaudīt, vai atbildētājs ir pareizi izdarījis lietderības apsvērumus, nosakot soda apmēru.

Likumdevējs, nosakot minimālo iespējamo naudas soda apmēru par LAPK 166.[34]panta trešajā daļā paredzētu pārkāpumu, jau ir izdarījis lietderības apsvērumus. Iestāde sodu var piemērot tikai uz likuma pamata un likumā paredzētās sankcijas ietvaros, jo iestādei (un arī tiesai) ir jāvadās no likumdevēja gribas.

Politiskās organizācijas (partijas) darbībai jābūt atbilstošai visām normatīvo aktu prasībām. Tas nozīmē, ka nodibinot politisko organizāciju, ir jārēķinās, ka būs nepieciešams izpildīt visas obligātās no normatīvajiem aktiem izrietošās prasības.

Tiesa uzskata, ka nepastāv tiesisks pamats LAPK 21.panta piemērošanai, proti, pieteicējas atbrīvošanai no atbildības sakarā ar pārkāpuma maznozīmīgumu.

Sabiedrības interesēs ir saņemt precīzu informāciju par politisko organizāciju finansiālo stāvokli, kā arī novērst iespējamību, ka politisko organizāciju (partiju) darbībai un vajadzībām tiek izmantoti prettiesiski iegūti līdzekļi. Turklāt pieteicēja izdarīja divus administratīvos pārkāpumus, līdz ar to konkrētajā gadījumā pieteicēju nevar atbrīvot no administratīvās atbildības izdarītā pārkāpuma maznozīmīguma dēļ.

[22] Finansēšanas likuma 1.pants noteic, ka šis likums reglamentē politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumus. Šā likuma mērķis ir nodrošināt politisko organizāciju (partiju) finansiālās darbības atklātumu, likumību un atbilstību parlamentārās demokrātijas sistēmai.

Savukārt Finansēšanas likuma 13.pants noteic, ka kontroli un uzraudzību par šā likuma izpildi veic Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs.

No minētajām tiesību normām tiesa secina, ka atbildētāja kompetencē ietilpst politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumu ievērošanas pārbaude, tādējādi tiesa atzīst, ka, pieņemot pārsūdzēto Lēmumu, atbildētājs ir rīkojies savas kompetences ietvaros.

Tiesa arī konstatē, ka pārsūdzētais Lēmums atbilst Administratīvā procesa likuma 67.panta otrajā daļā noteiktajām prasībām par administratīvā akta noformēšanas un izdošanas kārtību. Atbildētājs ir veicis gan lietas apstākļu objektīvu iegūšanu un pārbaudi, gan uzklausījis pieteicēja viedokli, kā arī veicis citas nepieciešamās procesuālās darbības lietas apstākļu objektīvai noskaidrošanai un Lēmuma pieņemšanai.

[23] Latvijas Republikas Satversmes likuma 100.pants paredz ikvienam ir tiesības uz vārda brīvību, kas ietver tiesības brīvi iegūt, paturēt un izplatīt informāciju, paust savus uzskatus.

Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 10.pants pasludina, ka ikvienam ir tiesības brīvi paust savus uzskatus. Šīs tiesības ietver uzskatu brīvību un tiesības netraucēti saņemt un izplatīt informāciju un idejas bez iejaukšanās no sabiedrisko institūciju puses un neatkarīgi no valstu robežām. Šīs tiesības nosaka arī LR Satversmes 100.pants, un tās ir pamats ikviena cilvēka brīvībai paust savus uzskatus, nebaidoties no ierobežošanas vai sodīšanas. Būtiski, ka vārda brīvība attiecināma ne tikai uz „informāciju" vai „idejām", kas tiek uztvertas labvēlīgi vai neitrāli un nav apvainojošas, bet arī uz tām, kas apvaino, šokē vai uztrauc (*raksts „Par iespējamo reliģisko jūtu aizskārumu laikraksta „Diena" publikācijās (2007. gada maijs)" 3.rindkopa, Latvijas Republikas Tiesībsargs Romāns Apsītis, http://www.tiesibsargs.lv /lat/petijumi_un_viedokli/viedokli/?doc=272).*

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa norāda, ka atbildētājs nav interpretējis Latvijas Republikas Satversmes 100.pantu. Atbildētājs nav arī ierobežojis nevienas partijas vai personas Latvijas Republikas Satversmes 100.pantā noteiktās tiesības tiesā izskatāmajā lietā.

Pietiecējas politiskajā apvienībā esošajām personām ir tiesības brīvi paust savus uzskatus, viedokļus un izplatīt informāciju. Bet šie uzskati un viedokļi jānorobežo no politiskās reklāmas – priekšvēlēšanu aģitācijas Finansēšanas likuma un likuma „Par priekšvēlēšanu aģitāciju pirms Saeimas vēlēšanām un Eiropas Parlamenta vēlēšanām" izpratnē.

Minētie likumi neierobežo nevienai politiskai personai paust savu viedokli, bet gan ierobežo pirmsvēlēšanu izdevumus politiskajām partijām saistībā ar priekšvēlēšanu aģitāciju.

Līdz ar to katrai politiskai personai, paužot savu viedokli vai uzskatu par samaksu plašsaziņas līdzekļos Finansēšanas likuma noteiktajā pirmsvēlēšanu laikā, rūpīgi jāizvērtē, vai šo viedokli nav iespējams interpretēt vai saprast kā politisko aģitāciju par labu vai par sliktu kādai vēlēšanās iesaistītajai politiskai partijai.

Savukārt, politiskajai partijai jābūt atbildīgai un pašai jāuzskaita un jākontrolē priekšvēlēšanu izdevumi, savlaicīgi jāplāno savi politiskās aģitācijas izdevumi priekšvēlēšanu laikā un jāinformē savi partijas biedri par priekšvēlēšanu plānotajiem izdevumu apjomiem. Tiesas ieskatā politiskā organizācija (partija), tajā skaitā arī pieteicēja, nevar norobežoties no biedru vai Ministru prezidenta kandidātu darbības priekšvēlēšanu periodā, un tai jāuzņemas atbildība par konkrēto politiskas organizācijas (partijas) pārstāvju rīcības likumību.

[24] Finansēšanas likuma 8.^{2}panta pirmā daļa noteic, ka politiskās organizācijas (partijas), kas iesniegušas savus deputātu kandidātu sarakstus pašvaldības domes (padomes) vēlēšanām, 30 dienu laikā pēc pašvaldības domes (padomes) vēlēšanām Ministru kabineta noteiktajā kārtībā iesniedz atbildētājam attiecīgās politiskās organizācijas (partijas) vadītāja parakstītu vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju.

Šā panta trešā daļa nosaka, ka atbildētājam jāveic vēlēšanu ieņēmumu izdevumu deklarāciju pārbaudi.

Saskaņā ar Finansēšanas likuma 8.pantu politiskajām organizācijām katru gadu ne vēlāk kā līdz 1.martam jāiesniedz ikgadējo finansiālās darbības deklarāciju, savukārt atbildētājam tā jāizvērtē līdz nākamā gada 1.martam.

Atbilstoši minētā likuma 8.^{5}pantam gada pārskatu iesniedz divus mēnešu pēc gada pārskata beigām.

Atbilstoši Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā un Finansēšanas likumā noteiktajai kompetencei KNAB veic gan vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju, gan ikgadējo finansiālās darbības deklarāciju un gada pārskatu pārbaudi.

Izvērtējot minētās tiesību normas, tiesa konstatē, ka atbildētājam nav jāveic vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju pārbaudes tikai pēc pieteicējas apvienību veidojušo politisko organizāciju ikgadējo finansiālās deklarācijas un gada pārskata pārbaudes atbilstību Finansēšanas likumam.

Tiesas skatījumā, vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarācijas vērtējamas atsevišķi no ikgadējām politisko partijas finansiālās darbības deklarācijām un gada pārskatiem.

Līdz ar to tiesa noraida kā nepamatotu pieteicējas argumentu, ka atbildētājs, pirms vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju pārbaudes un Lēmuma pieņemšanas nav izvērtējis pieteicējas apvienību veidojušo politisko organizāciju ikgadējo finansiālās deklarācijas un gada pārskata pārbaudes atbilstību Finansēšanas likumam.

[25] Administratīvā procesa likuma 6.pants nosaka, ka pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem lietas apstākļiem, iestāde un tiesa pieņem vienādus lēmumus (pastāvot atšķirīgiem faktiskajiem vai tiesiskajiem lietas apstākļiem, — atšķirīgus lēmumus) neatkarīgi no administratīvā procesa dalībnieku dzimuma, vecuma, rases, ādas krāsas, valodas, reliģiskās pārliecības, politiskajiem vai citiem uzskatiem, sociālās

izcelšanās, tautības, izglītības, sociālā un mantiskā stāvokļa, nodarbošanās veida un citiem apstākļiem.

Tiesa norāda, ka personai nav arī tiesības atsaukties uz vienlīdzības principu, lai attaisnotu prettiesiskas prakses izmantošanu turpmāk. Persona nedrīkst izvairīties no soda, norādot, ka līdzīgā lietā pārkāpējs nav ticis sodīts *(The administration and you. A handbook. Strasbourg: Council of Europe. Publishing, 1996, p.15).*

Tiesas skatījumā, vienlīdzības princips paredz, ka, pastāvot vienādiem faktiskajiem un tiesiskajiem lietas apstākļiem, iestāde un tiesa pieņem vienādus lēmumus.

Tādējādi, lai varētu runāt par vienlīdzības principa pārkāpumu, vispirms jākonstatē, ka salīdzināmajās situācijās pastāv vienādi (analogi) tiesiskie un faktiskie apstākļi. Tiesa konkrētajā gadījumā pieteicējas norādītajos argumentos nesaskata ar nodibinājumu „Pilsētai un Pasaulei" vienādus tiesiskos un faktiskos apstākļus, līdz ar to pieteicēja arguments par atbildētāja vienlīdzības principa pārkāpumu ir noraidāms.

[26] Pamatojoties uz spriedumā izklāstītajiem apsvērumiem, pārsūdzētais Lēmums ir atzīstams par tiesisku un pamatotu, bet pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251., 289. – 291.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

noraidīt politisko partiju apvienības „Zaļo un zemnieku savienība" pieteikumu par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieka 2007.gada 22.novembra lēmuma Nr. 1/10863 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas.

Spriedums sastādīts un parakstīts 2008.gada 5.decembrī.

Tiesnese /paraksts/ I.Petrovska

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvā rajona tiesas

tiesnese _____ I.Petrovska

Rīgā, 2008.gada 5.decembrī